

Czy Polacy obchodzą Światowy Dzień Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci?

2025-04-23

Zakaz stosowania kar fizycznych obowiązuje w polskim prawie od 2010 roku. Poparcie dla prawnej ochrony dzieci w tym zakresie w ostatnich latach znacząco wzrosło – do 70%. Niestety istnieje luka między postawami a codzienną praktyką. 39% rodziców stosuje kary fizyczne, przede wszystkim klapsy (36%). Rodzice nadal stosują przemoc, a świadkowie nie potrafią na nią reagować. 38% badanych było świadkami kar fizycznych, 41% z nich nie zareagowało w żaden sposób.

Przeciążenie emocjonalne, przekonanie o skuteczności kar fizycznych jako metody wychowawczej, powielanie wzorców znanych ze swojego dzieciństwa. To najczęstsze przyczyny stosowania przemocy fizycznej wobec dzieci, wskazywane w badaniach Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Mimo prawnego zakazu i rosnącej świadomości społecznej przemoc fizyczna nadal występuje w polskich domach. Skłania to do przyjrzenia się postawom Polaków wobec tego zjawiska, szczególnie że 30 kwietnia przypada Światowy Dzień Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci.

Rosnąca dezaprobatą dla kar fizycznych

- W 2013 roku tylko 34% Polaków było zdania, że bicie dzieci nigdy nie powinno być stosowane.
- W 2022 roku już 59% respondentów odrzucało całkowicie przemoc fizyczną jako metodę wychowawczą.

Rośnie skala potępienia kar cielesnych i wzmacnia się trend kształtowania się bardziej empatycznych postaw wobec dzieci.

Poparcie dla zakazu prawnego

- W 2022 roku aż 70% badanych zgodziło się ze stwierdzeniem, że prawo powinno zabraniać stosowania kar fizycznych przez rodziców.

- Dla porównania, w 2017 roku podobne zdanie wyrażało tylko 49% badanych.

To oznacza wzrost o 21 punktów procentowych w ciągu 5 lat i wskazuje na coraz większe poparcie społeczne dla ochrony dzieci poprzez legislację.

- *W debacie publicznej trzeba przypominać o zakazie stosowania kar fizycznych wobec dzieci. Klaps nie jest metodą wychowawczą – to forma przemocy. Co więcej, badania nie pozostawiają wątpliwości: przemoc, nawet ta uznawana za mniej drastyczną, ma negatywny wpływ na rozwój dziecka. Osłabia jego poczucie bezpieczeństwa, podważa zaufanie do dorosłych, zwiększa ryzyko problemów emocjonalnych i behawioralnych* – mówi Renata Szredzińska, prezeska Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Świadkowie przemocy wobec dzieci

- 39% badanych przyznało, że w ciągu ostatniego roku widziało rodzica stosującego karę fizyczną wobec dziecka.

- 41% świadków kar fizycznych nie zareagowało w żaden sposób.

Te dane pokazują, że choć postawy się zmieniają, brakuje jeszcze odwagi i umiejętności reagowania na przemoc wobec dzieci w przestrzeni publicznej.

- *Badania mówią jasno o tym, jak potrzebna jest edukacja w zakresie reagowania na przemoc. To, czy umiemy zwrócić uwagę, okazać dziecku i opiekunowi wsparcie, ma ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa dzieci. Staramy się modelować te postawy poprzez nasze ogólnopolskie kampanie społeczne* – przyznaje Marta Skierkowska, wiceprezeska Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Rodzice i stosowanie kar fizycznych

- 39% rodziców przyznaje, że więcej niż jeden raz zastosowało karę fizyczną wobec swojego dziecka.

- Najczęstszą formą było danie klapsa (36%).

- Najczęstszym powodem było silne zdenerwowanie (38%).

Mimo zmieniających się postaw w społeczeństwie, w praktyce kara fizyczna nadal bywa stosowana, szczególnie w momentach emocjonalnego przeciążenia.

- Kolejny istotny aspekt to praca z rodzicami. Istnieje wyraźna potrzeba systemowego wsparcia rodziców, by promować pozytywne, bezpieczne metody wychowania. Pomoc psychologiczna dla rodziców, nauka radzenia sobie z emocjami to istotny element profilaktyki przemocy wobec dzieci. Sztandarowym przykładem jest działalność Poradni dla Rodziców Latarnia Morska, gdzie rodzice mogą skorzystać z konsultacji lub dołączyć do grup wsparcia – dodaje Marta Skierkowska.

Światowy Dzień Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci to międzynarodowe święto obchodzone 30 kwietnia od 2006 roku. Inicjatorem akcji była amerykańska organizacja EPOCH (End Physical Punishment of Children) w celu zwrócenia uwagi na problem stosowania kar cielesnych i przekonania rodziców i opiekunów do rezygnacji ze stosowania przemocy fizycznej jako metody wychowawczej. W Polsce całkowity zakaz stosowania kar fizycznych wobec dzieci przez osoby sprawujące władzę rodzicielską oraz opiekę nad małoletnimi został wprowadzony do prawa w 2010 roku. Odpowiednie zapisy pojawiły się w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym oraz Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

O Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę

Od 1991 roku chronimy dzieci przed przemocą i wykorzystaniem seksualnym. Zapewniamy dzieciom i ich opiekunom wsparcie, profesjonalną pomoc psychologiczną i prawną. Uczymy dorosłych, jak mądrze i skutecznie reagować na przemoc wobec dzieci oraz co robić, gdy podejrzewają, że dziecko jest krzywdzone. Wspieramy i angażujemy rodziców, by wychowywali dzieci z miłością i szacunkiem. Wpływamy na polskie prawo, by jak najlepiej chroniło interes dziecka. Każde dziecko zasługuje na dzieciństwo wolne od przemocy!

www.fdds.pl